

7.5.2020

Tietoa opiskeluajan toimeentulosta ja opintojen rahoittamisesta

Opintotuki

Opintotuen tarkoitus on turvata toimeentulosi opiskelun aikana. Opintotukeen kuuluvat opintoraha, opintorahan huoltajakorotus, opintorahan oppimateriaalilisä ja opintolainan valtioneuvoston tuki. Opintotuki haetaan [Kelasta](#).

Opintotukea voidaan myöntää päätoimisiin opintoihin.

Ammatillisissa opinnoissa opintosi ovat aina päätoimisia, kun suoritat

- ammatillista perustutkintoa tai tutkinnon osaa
- ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta (VALMA)
- työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta (TELMA).

Katso opintojen päätoimisuudesta tarkemmin [täältä](#).

Opintoraha

Opintorahan määrään vaikuttavat ikäsi, oppilaitoksesi, asutko itsenäisesti vai vanhempasi luona, oletko avioliitossa ja onko sinulla lapsia. Tietyissä tilanteissa myös vanhempiesi tulot vaikuttavat opintorahasi määrään.

[Täältä](#) löydät lisätietoa opintorahasta sekä laskurin, jolla voit arvioida opintotuen määrän antamillasi tiedoilla.

Oppimateriaalilisä

Jos olet alle 17-vuotias, sinulla voi olla mahdollisuus saada opintorahan oppimateriaalilisää. Muuta opintorahaa et voi saada, koska sinusta maksetaan lapsilisää. Kun täytät 17 vuotta, voit saada myös muuta opintorahaa seuraavan kuukauden alusta alkaen.

Opintorahan oppimateriaalilisä on 46,80 e/kk.

Voit saada oppimateriaalilisää, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

- olet lapseton ja naimaton opiskelija
- vanhempiesi yhteenlasketut tulot ovat enintään 41 100 euroa vuodessa
- asut vanhempasi luona ja olet alle 20-vuotias tai asut itsenäisesti ja olet alle 18-vuotias.

Opintolaina

Opintolaina on valtion takaama laina, joka pitää maksaa takaisin. Jos Kela myöntää sinulle lainatakauksen, voit hakea lainan valitsemastasi pankista. Katso [täältä](#) lisätietoa Kelan myöntämästä opintolainan valtioneuvoston tuesta.

Ansiotulojen vaikutus opintotukeen

Jos teet palkkatöitä opintojen ohella, voi sillä olla vaikutusta saamiisi Kelan tukiin. Kelan verkkosivuilla on laskuri, jolla voit arvioida, kuinka suuri on vuositulorajasi. Voit saada vuositulorajasi verran muita tuloja opintotuen lisäksi, eivätkä tulosi tällöin vaikuta opintotukeesi. Vuositulot on hyvä arvioida ennakkoon välttyäkseen mahdolliselta opintotuen takaisinperinnältä. Lisätietoa [täältä](#).

Jos olet ollut töissä, säilytä opintojen aloittamisvuoden palkkakuitit. Jos vuositulosi ylittävät opintotuen tulorajan, voit osoittaa palkkakuiteilla, mitkä tulot olet saanut ennen opintojen alkamista.

Kesäopinnot

Jos opiskelet kesällä, voit saada opintotukea myös silloin. Voit saada tukea esimerkiksi luentoihin, tentteihin, työharjoitteluun ja opinnäytetyön tekemiseen.

Toisen asteen opiskelijana voit saada tukea kesäajalle, jos opiskelujaksosi kestää vähintään 18 kalenteripäivää jokaisena kuukautena, jolle haet tukea. Selvitä Kelalle kesäopintojesi alkamis- ja päättymispäivä. Opintojen sisältöä ja laajuutta ei tarvitse selvittää.

Voit tehdä kesätöitä, mutta muista seurata opintotuen ja asumistuen tulorajoja. Jos et voi opiskella etkä ole saanut kesätöitä, voit hakea Kelasta toimeentulotukea. Lisätietoa kesäopintotuesta [täältä](#).

Yleinen asumistuki

Opiskelijat saavat yleistä asumistukea samoin ehdoin kuin muutkin tuen saajat, joten tukea myönnettäessä ei huomioida opiskelukuukausia tai opintotuen enimmäisaikoja. Asumistuki ei vaikuta opintotuen saamiseen, eikä sitä ei huomioida tulona opintotuessa.

Yleinen asumistuki haetaan [Kelasta](#).

Koulumatkatuki

Voit saada koulumatkatukea ammatillista peruskoulutusta ja jos päivittäinen koulumatkasi yhteen suuntaan on vähintään 10 kilometriä. Lisätietoa [täältä](#).

1. Hae koulumatkatukea erikseen joka lukuvuodeksi.
2. Täytä lomake Koulumatkatukihakemus ([KM 1](#)) ja jätä se oppilaitokseesi. Koulumatkatukea ei voi hakea verkossa Kelan asiointipalvelussa.
3. Oppilaitos tarkistaa hakemuksen tiedot. Jos kuljet Waltti-liikenteellä tai Matkahuollon linja-autolla, saat oppilaitokselta ostotodistuksen lipun ostamista varten.

Perustoimeentulotuki opiskelijalle

Ennen kuin haet perustoimeentulotukea Kelasta, selvitä ensin mahdollisuutesi saada opintotukea (opintoraha ja opintolaina) ja yleistä asumistukea. Jos et voi saada opintotukea tai muuta tukea (esim. kuntoutusrahaa), sinun pitää ensisijaisesti tulla toimeen muulla tavoin kuin perustoimeentulotuella (esim. ansiotyöllä).

Kesäaikana sinun tulisi tehdä töitä, etsiä aktiivisesti töitä tai opiskella ja hakea kesäopintotukea. Opiskelijana sinulla saattaa olla oikeus perustoimeentulotukeen. Näin voi olla esimerkiksi silloin, jos et saa opintotukea, koska

- et ole saanut opintolainaa pankista
- olet käyttänyt loppuun opintotukiaikasi
- opintotukesi on lakkautettu opintojen riittämättömän edistymisen vuoksi
- sinulle ei ole myönnetty opintotukea tai se on lakkautettu muun syyn vuoksi.

Lisätietoa perustoimeentulotuen hakemisesta saat [täältä](#).

Toisen asteen opiskelusta aiheutuvia erityisiä menoja (esim. lukukausimaksuja, pääsykoe- ja ylioppilaskirjoitusmaksuja ja opiskeluvälineitä) voi olla mahdollista kattaa täydentävällä toimeentulotuella, jonka myöntää kunta.

Toimeentulotuen järjestämisvastuista voit lukea tarkemmin [täältä](#).

Täydentävä toimeentulotuki

Täydentävä toimeentulotuki opiskelusta aiheutuvia menoja varten haetaan oman asuinkunnan sosiaalitoimesta. Ennen täydentävän toimeentulotuen hakemista tulee perustoimeentulotuki olla haettuna Kelasta.

Katso täältä tarkemmin kuntakohtaiset hakuohjeet:

[Helsinki](#)

[Vantaa](#)

[Espoo](#)

[Sipoo](#)

[Tänne](#) on listattu Stadin AO:n eri koulutusaloilla tarvittavia työvälineitä ja –tarvikkeita:

HSL:n matkalippu

Voit saada opiskelija-alennusta, jos

- olet täyttänyt 18 vuotta.
- asut vakituisesti HSL-alueella, eli kotikuntasi on Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa, Kerava, Sipoo, Tuusula, Kirkkonummi tai Siuntio.

- opiskelet Suomessa sijaitsevassa peruskoulussa, lukiossa, kansanopistossa, ammatillisessa oppilaitoksessa, ammattikorkeakoulussa tai korkeakoulussa.
- opiskelusi on päätoimista.
- opiskelusi johtaa normaalisti jatkuessaan ammattiin tai tutkintoon.
Jos suoritat peruskoulun päästötodistukseen tähtäviä opintoja, saat opiskelija-alennusta. Jos osallistut Opetushallituksen määrittämiin valmistaviin koulutuksiin, saat alennusta, kun päämääränä on tutkintoon johtava opiskelu (VALMA, LUVA, TELMA ja perusopetuksen valmistava koulutus).
- opintosi kestävät kokonaisuudessaan arviolta vähintään yhden lukuvuoden. Lukuvuoden pituuden pitää olla vähintään 8 kuukautta, esim. syys–huhtikuu.

Katso lisätietoa [täältä](#)

Täysimääräinen aikuiskoulutustuki

Jos jäät työstäsi palkattomalle opintovapaalle yhdenjaksoisesti vähintään kahdeksi kuukaudeksi, voit olla oikeutettu täysimääräiseen aikuiskoulutustukeen. Täysimääräisen aikuiskoulutustuen aikana voit ansaita tuloja enintään 250 euroa kuukaudessa.

Aikuiskoulutustukea voi hakea takautuvasti enintään hakemiskuukautta edeltävien kuuden kuukauden ajalta.

Katso [täältä](#) tarkemmin aikuiskoulutustien saamisen edellytyksistä.

Työttömyysetuudella tuettu omaehtoinen opiskelu

Voit saada työttömyysetuutta opiskelun ajalta 24 kuukaudeksi, jos olet

- ilmoittautunut TE-toimistoon työnhakijaksi ja työnhakusi on voimassa
- vähintään 25-vuotias
- TE-toimiston arvion mukaan koulutuksen tarpeessa ja opiskelu parantaa ammattitaitoasi ja mahdollisuuksiasi työmarkkinoilla
- sopinut työllistymissuunnitelmassa opintojen tukemisesta työttömyysetuudella ennen opintojen aloittamista

Huomioitavaa:

- enimmäistukiaika on 24 kk sisältäen myös koulun loma-ajat
- Omaehtoista opiskelua tulee tapahtua aina kun koulu on auki, omaa lomaa ei voi pitää ilman perusteltua syytä
- Perustellut syyt opintojen tilapäiselle keskeytykselle ovat pitkäaikaisen sairausloma, perhevapaa tai pitkäkestoisen työsuhde
- Eli jos saat esimerkiksi kesätöitä, joita et voi opinnollistaa, tulee sinun hakea työsuhteen ajalle tilapäistä keskeytystä. Mutta tästä on sovittava oman TE-virkailijan kanssa.

Katso lisää omaehtoisesta opiskelusta [täältä](#) (TE-palvelut) sekä [täältä](#) (Kela).

Työttömyysetuutta maksetaan työllistymistä edistävän palvelun ajalta kaikilta päiviltä, myös niiltä päiviltä, joina palvelua ei järjestetä. Katso tarkemmin [täältä](#).

Korotetusta työttömyysetuudesta ja kulukorvauksesta löydät lisätietoa [täältä](#) (TE-palvelut) sekä [täältä](#) (Kela).

Opiskelu ja kotoutumissuunnitelma

Jos sinulla on voimassa oleva kotoutumissuunnitelma, sinulla on mahdollisuus opiskella työttömyysetuudella jäljellä olevan kotoutumissuunnitelman ajan, jos:

- TE-toimisto on todennut koulutustarpeen
- opiskelu tukee kotoutumistasi ja työllistymistäsi ja
- opiskelusta on sovittu kotoutumissuunnitelmassa ennen opintojen aloittamista

Lisätietoa maahanmuuttajan kotoutumista edistävästä toimenpiteistä saat [täältä](#) sekä [täältä](#).

Opiskelu kuntoutusrahalla

Jos sinun on sairauden tai vamman vuoksi vaikea valita ammattia tai selvittää opinnoistasi tai töistäsi, voit saada tukea [ammattillisesta kuntoutuksesta](#). Ammatillisen kuntoutuksen toimenpiteitä ovat esimerkiksi työllistymistä edistävä ammatillinen kuntoutus.

Lisätietoa Kelan maksamasta kuntoutusrahasta saat [täältä](#).

Voit hakea [nuoren ammatilliseen](#) kuntoutukseen ilman lääkärinlausuntoa, jos olet 16 – 29-vuotias ja tarvitset tukea jokapäiväisen elämän erilaisiin haasteisiin. Tällöin voit saada [nuoren kuntoutusrahaa](#) opintojesi ajalta.

Jos masennus tai muu mielenterveyden häiriö uhkaa työ- tai opiskelukykyäsi, sinulla voi olla oikeus [kuntoutuspsykoterapiaan](#).

Jos sairaus tai vamma haittaa selviytymistä opinnoistasi tai töistäsi, opiskelun helpottamiseksi voidaan myöntää [apuvälineitä](#).

Voit saada [neuropsykologista kuntoutusta](#), jos sinulla on todettu kehityksellisiä häiriöitä tai oppimisvaikeuksia.

Toisen asteen yhteys

[Toisen asteen yhteys](#)-sivusto on tarkoitettu kaikille Helsingissä toisella asteella eli lukiossa tai ammatillisissa oppilaitoksissa opiskeleville ja heidän vanhemmilleen. Sivustoa ylläpitävät toisella asteella työskentelevät kuraattorit ja psykologit. Lisätietoa opiskeluajan toimeentulosta ja opintojen rahoittamisesta voit kysyä oman oppilaitoksesi kuraattorilta. Yhteystiedot löytyvät [täältä](#).

Nuorten Sote

[Nuorten Sote](#) -sivuilta löydät tietoa nuoren itsenäistymiseen ja hyvinvointiin liittyvistä teemoista. Painotus on sosiaali- ja terveystieteissä. Sivuston ensisijainen kohderyhmä on yli 16-vuotiaat, eli itsenäistyvät nuoret. Myös [täältä](#) löytyy tietoa opiskelijan etuuksista.